



NÉPLAP

Szovjet kiállítás Debrecenben
Sztálin elvtárs születésnapján

13 hadházi kulák ellen indít eljárást
a megyei bíróság

Pártunk a béke következetes harcosa

„A Magyar Dolgozók Pártjának jelentős politikai sikereit nagymértékben azzal magyarázhatók, hogy a dolgozó nép meggyőződött arról, hogy a Párt a béke következetes harcosa” — írta Rákosi Mátyás elvtárs a „Tartós békéért, népi demokráciáért” című lap legutóbbi számában. A magyar dolgozó nép legszelebb rétegei valóban bekapcsolódtak abba a küzdelembe, amely Magyarországon a Párt vezetésével folyik a béke megvédéséért, a Szovjetunió vezetése alatt álló békétábor megőrségeért. A magyar dolgozók látják, hogy a kommunista pártja a béke legkövetkezetesebb harcosa szerte az egész világon és éppen ezért egyre inkább növekszik a szeretet, a hűség és a bizalom a Párt és Rákosi elvtárs iránt. De ugyanilyen mértékben fokozódik a hűség és a szeretet a Szovjetunió, a szocializmus országa iránt, amelyet a világ dolgozóinak többsége, a nagy Sztálin vezet.

Milyen sikert értünk el ebben a békéért folyó harcban? Két évvel ezelőtt a régi reakciós rendszer visszaállításáról szöttek terveket népünk ellenségei, elsősorban a klerikális reakció. Ma már a klerikális reakció tömegbefolyása összehasonlíthatatlanul kisebb, s éppen a békéért folyó harc állította mellénk az asszonyok, különösen pedig a dolgozó parasztságok hatalmas többségét, akik meggyőződtek arról, hogy a klerikális és más ellenséges elemek szítják az új háború tüzét, hűségesebb kiszolgálói azoknak az amerikai imperialista elemeknek, amelyek ismét milliók és milliók pusztulását akarják rázúdítani a világ népeire.

Debrecenben például két évvel ezelőtt még volt hatása a klerikális reakciónak például a szabadságtelevízió, vagy a walfakkatelepekre. A választások során azonban kiderült, hogy Pártunk következetes békepolitikája mellett állította szinte teljes számban a szabadságtelevízió és walfakkatelevíziókat, asszonyokat, ifjakat egyaránt. Hatalmas agitáló erőt képvisel a klerikális reakció Egyeken a termelésnöveléssel szembeni megalkotása ellen, ma már Egyeken is működik termelésnöveléssel szembeni csoport. Az őszi munkák elvégzésével kapcsolatban például az egész falu csodájára járt annak a munkának, melyet a dolgozó parasztság a termelésnöveléssel szembeni földjén végeztek: volt olyan nap, amikor hűs iga is szántott a két traktor mellett. Az egyéni termelőcsoport tagjai a megyében az első között fejezték be az őszi mezőgazdasági munkálatokat.

Nem véletlen az sem, hogy a szovjet festőművészek kiállítását Budapesten több mint negyedszázadosan látta végig, hogy a VIT alkalmazásával Magyarországon előadásáról még mindig csillogó szemekkel beszélnek a magyar dolgozók szerte az egész ország-

ban s hogy például az Oszipov-együttes szerda esti debreceni hangversenyén zsúfolásig megtelt az Arany Bida díszterme, sokan voltak, akik ki is szorultak. Nem véletlen, mert a Szovjetunió művészete, kultúrája, nemcsak a mi legmagasabbrendű kultúrája, hanem együtt a béke, megvédéséért a harcok béke kultúrája. A szovjet művészek, festők, zenészek, táncosok egyúttal a béke harcosai is, akiknek magyarországi látogatása is hozzájárul a békefront további megőrségéhez hazánkban.

Rákosi elvtárs a cikkében azt is megállapította, hogy a békepolitikánk hatalmas eredményeit nemcsak a békéért folyó harcban, hanem a gazdasági életünkben is megmutatjuk. A vasárnap 14. novemberi estjén, amikor „Amerika hangja” nyomon az összes katonai rádióállomások azt béműködtek, hogy nálunk a forradalmat leérték. Amikor rákapcsoltunk ennek a hazug híresztelésnek a megakadályozására, az szinte egyszerűen elhalgatott. De számítani kell arra, hogy a háborús pánikkelés ismét felüti fejét és éppen ezért a béke minden osztály névének, elsősorban pedig a párttagoknak, felelősen kötelessége, hogy ilyen rémhírekkel szemben legerélyesebben felvegyék a harcot s magyarázzák meg minden dolgozónak: a reménytelenül az imperialisták érdekében történik. A Rajk-banda telepítése a hazánk elleni támadás legutóbbi hadmozdulatának figyelmeztetése óta meggyőzően is fokozódik a forradalmi éberség és annál is inkább örvendetes, mert nemcsak a párttagok, hanem a pártunkon kívüli dolgozók legszelebb rétegeiben is tapasztaljuk, mennyire meggyőződtek, hogy a Rajk-banda perével kapcsolatban valóban az az egyéni sorsukról volt szó. Arról, hogy az amerikai imperialisták, minden egyes munkásnak, dolgozó parasztnak, értelmiséginek, kisembernek, nőnek és úrnak az életére, békés munkájára törnek s éppen ezért a mi kötelességünk, hogy a forradalmi éberség fokozásával mindenki személy szerint is a legélesebben felvegye a harcot, minden olyan aljas akcióval szemben, amely akármilyen módon, népi demokráciákat és ezzel a Szovjetunió vezető békétáborát gyengíteni akarja.

Rákosi elvtárs a cikkében ismét utat mutatott számunkra, feladatunkat jelölte ki, hogy békepolitikánkat még jobban elmélyítsük és még szélesebb tömegeket állítsunk népi demokráciák vezető erejé, a Magyar Dolgozók Pártja mögé. És azt is megmutatta számunkra, hogyan tudjuk ezt elérni. Rákosi Mátyás elvtárs útján járva, a Szovjetunió, Sztálin elvtárs vezetésével Magyarország egyre erősebb bástyája lesz a békefrontnak.

Vietnamban vetik be a szétvert Kuomintang-csapatokat

A Kuomintang és a francia hatóságok tervet dolgoztak ki, hogy a megmaradt Kuomintang egységeket, amelyeket a felszabadító néphadsereg a Kvantung-nyugvanszi vidéken folytatott sikeres megsemmisítő harcokban szétverte, átállítsák Vietnam területére. A Kuomintang parancsot adott ki: „At kell változtatnunk hadseregünket vietnami önkéntes hadsereggé, mely politikailag Bao-Daj támogatja, ka-

tonálilag együttműködik a francia gyarmati hadsereggel.” Ez a menekülés egy része a francia kormányval már megbeszélte tervnek, amellyel a kínai-vietnami és a kínai-burmai határvidéket úgynevezett „kommunista-ellenes bázissá” akarják kiépíteni.

A londoni rádió egyébként már arról ad hírt, hogy a megvert Kuomintang haderő több ezer katonája átlépte Vietnam határát.

1638 százalékos értek el, a sztálini műszakon 2000 százalékot fognak teljesíteni Géder Sándor és Kotra Mihály, a Magasépítési NV dolgozói

Sztálin elvtárs születésnapjának közeleget egyre kiválóbb és kiválóbb teljesítményre ösztönzi az egyéni szocialista munkaversenyben résztvevő dolgozókat. Az országos viszonylatban is egyre nagyobb méreteket ölt a szocialista munkaverseny során Debrecen dolgozói is napról-napra jobb eredményeket érnek el. Ujabb sztáhanovisták születnek, akiknek a neve legnap még ismeretlen volt, de holnap már az egész ország, az egész világ ismeri őket, munkájukról példát vesznek a felszabadult népek dolgozói.

Csütörtökön a Szabó Kálmán utcai iskoláépítkezésén Géder Sándor és Kotra Mihály közművesek reggel nyolctól délután három óráig 1638 százalékos átlagteljesítményt értek el. Munka közben volt olyan óra, amikor a teljesítményük 2600 százalékos volt. Keresték a csütörtöki nap folyamán 383 forint volt személyenként, a segédmunkások pedig fejenként 250 forintot kerestek egy nap alatt.

Az új debreceni sztáhanovista építőmunkások Kiss István elvtárs tanítványai, aki, mint ismeretes, a hortobágyi építkezéseknél több, mint 3000 százalékos teljesítést egy óra alatt és ezzel az ország második legjobb építőmunká-

sa lett Pozsonyi Zoltán után. Mielőtt az új módszerre tértek át, Géder Sándor 291, Kotra Mihály pedig 236 százaléknál tartott, a Szovjetunió sztáhanovistáinak módszerével teljesítményük ugrásszerűen javult.

A példa hatására ennél az építkezésnél az összes szakmunkások, segédmunkások, ifjúmunkások egyéni versenybe kezdtek s 53 pár küzd egymással, ki ér el egyre jobb és jobb eredményt. A munkások leirhatatlan lelkesedéssel készülnek a szerdai sztálini műszakra. Az új sztáhanovista munkások: Géder Sándor és Kotra Mihály vállalták, hogy jelenlegi módszerük megjavításával, Sztálin elvtárs születésnapján a mostani teljesítményüket megfokozzák és 2000 százalékosat érnek el. Vállalták azt is, hogy a sztálini műszakban elért teljesítményüket állandósítani fogják, hogy azzal a teljesítménnyel fognak hozzájárulni ötéves tervünk megkezdéséhez.

Debrecen másik üzemében: a Baromfiértékesítő N.V.-nél is újabb kiváló teljesítmények születtek meg csütörtökön. Nagy Irén a teljesítményét 230 százalékról 263 százalékra javította s felajánlta, hogy Sztálin elvtárs születésnapján 280 százalékosat ér majd el. Rögön a nyomában van Molnár János-

né 229 százalékos teljesítménnyel, aki Sztálin elvtárs születésnapján már 260 százalékosat fog elérni s jobb munkamódszerrel ezt még tovább is igyekszik megjavítani. Bus Sándorné 206, Kaszkó Ferencné 196 százalékos teljesítményt ért el, míg Nagy Ilona csütörtökön eddigi 94 százalékos munkáját 151 százalékra javította, Kecskeméti Ilona teljesítménye pedig 104 százalékról 167 százalékra emelkedett.

Szerdán a Vagongyárból, a Textilgyárból, a püspökudányi Textiltelepről érkeztek hírek sztáhanovista teljesítményekről, csütörtökön a Magasépítő N.V.-től és a Baromfiértékesítőtől. De ez a verseny a tömegek versenyévé lett Debrecen és Hajdú megye dolgozó: soha nem látott lelkesedéssel vesznek részt a most folyó egyéni szocialista munkaversenyben és nem kétséges, hogy Sztálin elvtárs születésnapján, a sztálini műszak alatt olyan teljesítmények fognak megszületni, amelyek állandósításával és fokozásával dolgozóink megmutatják, hogy a békés építőmunkánkat biztosító ötéves tervünket minden erejükkel támogatják és ezzel erősítik a Szovjetunió, Sztálin elvtárs vezette békétábor-

A Német Demokratikus Köztársaság a békéért folyó harc útjára lépett Visinszkij elvtárs sajtónyilatkozata Berlinben a német kérdésről

A Berlin-Schönfeld-i repülőtéren Dertinger, a Német Demokratikus Köztársaság külügyminisztere üdvözölte Visinszkij elvtárs, szovjet külügyminisztert. Többek között hangsúlyozta, hogy a német népi hálas Visinszkijnek az egységes, demokratikus Németország megvalósításáért folytatott következetes harca miatt. A német nép Sztálin elvtárs történelmi jelentőségű nyilatkozatából úttörő irányítást kapott, erőt és bizakodást merített. A Német Demokratikus Köztársaság politikájának legfőbb elve: örökké tartó barátság a Szovjetunió népeivel.

Visinszkij elvtárs válaszában üdvözölte a Német Demokratikus Köztársaság elnökét, ideiglenes kormányát és az egész német népet. Hangsúlyozta, hogy a Német Demokratikus Köztársaság megalakítása nagy történelmi esemény volt, amely nagyjelentőségű Németország és a német nép további sorsára nézve. A Német Demokratikus Köztársaság és kormánya megalakításával megvetették az egységes és békeszerető Németország alapját. Kijelentette, hogy a Szovjetunió és a szovjet kormány teljes támogatást nyújtott és fog nyújtani továbbra is a német népek, híven a sztálini külpolitikához.

Végül utalt arra, hogy Németország összes demokratikus erőire, amelyek a Szovjetunióval együtt országuk egységéért és a békéért harcolnak, komoly és felelősségteljes feladatok várnak. Sikert kívánt ehhez a nagy és felelősségteljes munkához.

Visinszkij elvtárs Berlinben a szovjet képviselői előtti a következő nyilatkozatot tett:

— Németország jelentős napokat él át. A Német Demokratikus Köztársaság megalakulása új történelmi korszak kezdetét jelenti a német nép életében.

— Ugyanakkor, amikor Németország nyugati övezeteiben az imperialisták vezetése alatt a reakció erőt szervezkednek, erőfeszítések történnek a német monopolkapitalizmus és a militaristák hatalmának helyreállítására és arra, hogy Nyugat-Németországot agresszív tervek megvalósításának hídfőjévé változtassák, itt a Német Demokratikus Köztársaságban lerakják az alapját az egységes, demokratikus, békeszerető Németországnak. A Német Demokratikus Köztársaság megalakulásának történelmi nemzetközi jelentőségét zsenálisan felírta I. V. Sztálin, a szovjet kormány feje, Wilhelm Pieckhez, a Német Demokratikus Köztársaság elnökéhez és Otto Grotewohl miniszterelnökhöz intézett üdvözlő levelében.

— A békeszerető Német Demokratikus Köztársaság megalakulása — mint I. V. Sztálin ebben a levélben mondta — fordulópont Európa történetében.

— A Német Demokratikus Köztársaság megalakulása azt jelenti, hogy új állam keletkezett Európában, amely a békéért és a népek barátságáért folyó harc útjára lépett.

— Az a körülmény, hogy Európa központjában létezik egy demokratikus német állam, amely békére és baráti kapcsolatokra törekszik a többi békeszerető állammal, a béke és a nemzetközi biztonság igen hatalmas tényezője. A békeszerető demokratikus Németország fennállása a békéért és a népek barátságáért küzdő Szovjetunió mellett kizárja — mint erre I. V. Sztálin, a Szovjetunió

minisztertanácsának elnöke rámutatott — „új európai háborúk lehetőségét, végetvetve a vérontásnak Európában és lehetővé teszi, hogy a világ imperialistái bilincseket verjék az európai országokba.”

— A Német Demokratikus Köztársaság megalakításának történelmi aktualásával a német nép megérintette elkövetéséért, hogy küzdeni akar az egységes, független, demokratikus, békeszerető Németországgal. Ennek a német feladatnak a teljesítése hozzá fog járulni a tartós béke létrehozásához Európában. Ennek a feladatnak a megoldásában a német nép tevékeny támogatására talált a szovjet nép részéről, amely következetesen és elszántan megvalósítja békepolitikáját.

— A baráti kapcsolatok megszilárdításának a német és a szovjet népek között nagy történelmi jelentősége van. A szovjet és a német népek megvan minden lehetősége ahhoz, hogy sikeresen oldja meg ezt a nagyszabású történelmi feladatot és biztosítsa a béke diadalmát Európában.

Visinszkij elvtárs berlini tartózkodása első napján meglátogatta a Német Demokratikus Köztársaság vezető államférfiit és felkereste a berlini városi tanácsot. Otto Grotewohl elvtársat, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökét a kórházban látogatta meg. Grotewohl néhány nappal ezelőtt megbetegedett, de most már a gyógyulás útján van. Szerda este Wilhelm Pieck elvtárs, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke fogadást rendezett Visinszkij elvtárs tiszteletére.

SZTALIN

Amaszter Mikoján, a kiváló bolsevik és szovjet államférfi így jellemzi Joszif Sztálin egyéni tulajdonságait:

„Benthetetlen és vakmerő, megingathatatlan, hidegvérű és óvatos, nem tűr ingadozókat és siránkozókat. A győzelem után is megőrzi nyugalmát, visszatartja az elragadtatottakat, — nem hagyja őket a babérokon pihenni, a kivívott győzelem ugródeszkául használja fel újabb győzelem elérésére. Gondosan előkészíti minden döntést, hogy ne érje semmi váratlanul és hogy a döntés után azonnal cselekedhessék, vezethesse népet a sikerbevetett megingathatatlan hittel...”

Sztálin a félelmet nem ismerő bátorság, a hajthatatlan harci akarat és a győzelem bizonyosságának megtestesítője...”

Lehetetlen röviden elmondani, mily nagyarányú elméleti és gyakorlati munkát végzett Sztálin a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelméig. — Lenin és a bolsevikok pártja őt bízta meg azzal, hogy 1917. októberében a kapitalizmus ellen irányuló nagy rohamot vezesse Oroszországon.

És Sztálin kiérdemelte a dolgozó nép és a párt bizalmát. Elegendő megemlíteni, hogy amikor Lenin 1917. második felében kénytelen volt illegálisba vonulni, a Bolsevik Párt egész irányítását, a győzelmes fegyveres felkészülését Sztálin végezte.

És éppen akkoriban, 1917. augusztusában, — a Bolsevik Párt VI. kongresszusán monddta ezeket a látnoki szavakat:

„Nincs kizárva annak lehetősége, hogy éppen Oroszország az az ország, amelyik lerakja a szocializmushoz vezető utat... Félre kell dobni azt az elavult elképzelést, hogy csupán Európa mutathatja meg nekünk az utat... Van dogmatikus marxizmus és van alkotó marxizmus. Én az utóbbi alapján állok...”

Lenin és Sztálin bátran és magabiztosan, keményen és körültekintően vezették a pártot és a munkásosztályt a szocialista forradalomra, a fegyveres felkészésre. Lenin és Sztálin — a Nagy Októberi Szocialista Forradalom lelkesítői és megszervezői, Sztálin — Lenin legközelebbi fegyvertársa. Ő volt az, aki közvetlenül irányította a felkészülési munkát.

A Kosztov-banda bűnperében hozott ítélet indoklása

A Bolgár Népköztársaság Legfelsőbb Bírósága Trajco Kosztovot és Nikola Pavlov Kolvevet bűnösnek mondotta ki abban, hogy illegális szervezeti irányító központot alkottak abból a célból, hogy a köztársaság törvényesen megalakult kormányát erőszakkal megdöntsék. Bűnösnek mondotta ki őket olyan cselekedetek elkövetésében, amelyeknek célja a Szovjetunió és a népi demokráciák, valamint Bulgária közötti baráti kapcsolatok megdöntése volt. Bűnösnek mondotta ki őket abban, hogy más személyiségek révén hamis híreket közöltek, amelyek alkalmasak voltak arra, hogy bizalmatlanságot keltsenek a népi kormány ellen és elégedetlenséget idézzenek elő a nép körében. Bűnösnek mondotta ki őket olyan cselekedetek elkövetésében, amelyeknek célja a népgazdaság szétzillesztése volt. Végül bűnösnek mondotta ki őket abban, hogy külföldi kémszervezet szolgálatában álltak.

Nikola Nacsev Petkovot, Ivan Szlavov Gevrenovot, Ivan Georgiev Tutevet és Borisz Andonov Hrisztovot bűnösnek mondotta ki a bíróság abban, hogy beléptek a Kosztov által vezetett illegális szervezetbe, amelynek célja a törvényes kormány megdöntése volt. Továbbá abban, hogy olyan cselekményeket követtek el, amelyeknek célja a Bulgária és a Szovjetunió, valamint a népi demokráciák közötti baráti kapcsolatok megromlása volt és olyan híreket terjesztettek, amelyek alkalmasak voltak bizalmatlanság keltesére a népi kormány ellen. A bíróság Ivan Georgiev Tutevet és Borisz Andonov Hrisztovot vádlottak abban is bűnösnek mondotta ki, hogy általi megbízatásukat külföldön a Bolgár Népköztársaságra káros módon gyakorolták. Petkovot, Tutevet és Conu Szezanov Concevet ezenkívül bűnösnek mondotta ki a bíróság olyan cselekmények elkövetésében, amelyeknek célja volt az ország gazdasági életének szétzillesztése és elégedetlenség keltesése a népi tömegek között.

A bíróság Blagoj Ivanov Hadzsi-Panzovot és Vaszil Atanaszov Ivanovszkit bűnös-

Sztrájkok és tüntetések Auszriában

Bécs. Az osztrák dolgozók tovább sztrájkolnak és tüntetnek az életszínvonal állandó csökkenése ellen. A sztrájkok és a tüntetések egyre terjednek. A munkások többségét egy szeri segély kifizetését követelik az áremelkedés miatt. Stájerországban és Tirolban a sztrájkok és a tüntetések során a sztrájkolók tüntettek a munkások és rendőrség között. Az innsbrucki rendőrség gumbottal támadta a tüntetőkre és könnyfakasztó gázt használt. A stájerországi tüntetések letartóztatottainak száma 23-ra emelkedett.

nek mondotta ki abban, hogy illegális alakulatokat szerveztek és vezettek abból a célból, hogy erőszakkal elszakítsák Bulgáriától a Pirini vidéket, továbbá, hogy hamis és rágalmazó híreszteléseket terjesztettek abból a célból, hogy nyugtalanságot keltsenek a nép körében, valamint abban, hogy

külföldi kémszervezet részére állományokat kepező értesítéseket gyűjtöttek és szolgáltatottak ki. Ugyanezekben mondotta ki bűnösnek a bíróság Ilja Ivanov Bajalcaljevot is. A bíróság a kiszabott ítéletekbe beszámítja a vizsgálati fogságot.



A tányérok aljának irányába nézve a csillagok világa viszonylag nem messze tőlünk kezdődik. A csillagok, melyeket ebben az irányban látunk, aránylag közel vannak hozzánk és egyeseket — szabad szemmel is látunk, köztük, — míg másokat csak távcső segítségével. Fordítva, figyelmünket a papírív sikkja felé irányítva, roppant csillagsűrűségeket nézünk át. — A legtöbbször olyan messze van tőlünk, hogy csak sűrű ködfényességeknek látszanak. Ennek a ragyogásnak egy világos sávját, amely gyöngy fénylő gyűrűjével veszi körül az égboltot, ismerjük jól. Ez a Tejút. Világos, holdtalan éjjelen a Tejút, mint az égre hintett tejsáv, a látóhatár egyik végétől a másikig terjed. Ott lenn a látóhatár alatt, az égbolt láthatatlan részén záródik be a gyűrű.

A tömegvonzás ereje folytán, minden a Galaktikába tartozó csillag vonzódik a Galaktika középpontjához és e körül a pont körül forog pályáján. A Nap pályája majdnem kör. Pályáján haladva, a Nap a Galaktika tengelye körül 250 millió év alatt végez egy fordulatot, pedig másodpercenként 300 kilométer sebességgel halad. — De hiszen pályája kerületének hossza is kb. 200 ezer fényév.

Minden csillag, amely a Nap közelében van, majdnem ugyanazon a pályán és ugyanabba az irányba forog, alig észrevehetően előzve meg a Napot, vagy elmaradva tőle. A csillagok mozgásának sebessége a Galaktika tengelye kö-

rül egymástól 10—20 km-rel tér el másodpercenként, és ilyen kis sebességekkel változik a Napnak is legközelebbi szomszédaihoz való viszonya. Például a Herkulesz csillagkép legtöbb csillagja a Naphoz 20 km másodpercenkénti sebességgel közeledik, a Kiskutya csillagkép csillagai pedig általában távolodnak a Naptól.

Az olvasóban lehet, hogy felmerül az aggodalom, nem ütközik-e össze majd valaha a Nap egy másik csillaggal, ha mind megállás nélkül, szüntelenül forognak? Hogy ez sohasem következhet be, arra természetesen nincs biztosíték, de azt mondhatjuk, hogy még ha ez be is következne, az nem egyhamar lesz, mert hiszen másodpercenként 20 km-es sebességgel még a legközelebbi csillag is 200.000 évig kell repülni. Általában a Nap összeütközése valamelyik csillaggal éppen annyira kevésbé valószínű, mint az, hogy száz kilométer távolságból éppen egy 10 fillérest találjunk el, ha 200.000 évben egyetlen egyszer lövünk, nem tudjuk hol a cél, és teljesen vaktában lövünk.

A csillagos ég háttérében még szabad szemmel is észrevehetünk kis ködfoltokat, ködhalmazokat. A csillagászok a távcsövön át tanulmányozva megállapították, hogy ezek éppen olyan Galaktikák, mint a miénk. Mindegyik közülük több tízmilliárd csillagból áll. Mindegyiknek tízezer fényévi átmérője van. És ilyen Galaktikát 75 milliót ismerek.

Ezek a Galaktikák irtózatos távolságban terülnek el. — A legközelebbi is majdnem mil-

A chilei hóhér kezét nyújt a belgrádi hóhérnak

A Trud „Gonzales Videla bocsánatot kér...” című cikket közöl a chilei diktátor és a belgrádi hóhér kibéküléséről.

Idézi a „La Prensa” című lap híréit, amely szerint a chilei külügyminiszter a jugoszláv kormányhoz intézett jegyzékben sajnálatát fejezi ki a felett, hogy Chila kormánya 1947 októberében kiutasította a jugoszláv diplomatákat és megszakította Jugoszláviával a diplomáciai kapcsolatokat. A jegyzék szerint a chilei kormány hibásan vádolta a jugoszláv diplomatákat kommunista hírvérrel és a chilei sztrájkolók erőlközet támogatásával. A véreskezű chilei diktátor, Gonzales Videla azután bocsánatot ker jugoszláv „kártársától” — Titótól, Lám, meggyőződött róla, hogy az idő a

Tito-klíkk „lojalitásának” legjobb próbája, merj kiderült, hogy a belgrádi kormánykörök nem hajlamosak „kommunista hírvér” terjesztésére. A lelkek barátságai ilyen módon meg van. A chilei hóhér kezét nyújt a belgrádi hóhérnak. Ezek után csak természetes, hogy a belgrádi bérgyilkos kémbanda a legnagyobb örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy helyreállítsa diplomáciai viszonyát Gonzales Videla fasiszta külkezelével.

A tudósításhoz nem kell kommentár. A hírből azonban nincs utalás arra, ami a legfőbb, még pedig az, hogy Tito terrorista kémklíkkjének és a chilei terrorista bandának a gazdái ugyanazok — az amerikai imperialisták.

Aláírták a magyar-albán árucserre egyezményt

A külkereskedelmi minisztériumban a Magyar Népköztársaság és az Albán Népköztársaság képviselői kedden aláírták az 1950. évre szóló árucserreforgalmi meg-

állapodást. A megállapodás, amely megerősíti a magyar-albán gazdasági kapcsolatokat, szívélyes baráti légkörben a kölcsönös megértés szellemében jött létre.

RÖVID HÍREK A NAGYVILÁGBÓL

Szerdán délelőtt hatalmas robbanás történt a Swift amerikai konzervgyár épületében. A szerencsétlenségnek 35 haláleset, 200 sebesült és 200 ember halálát okozta. A robbanás okát még nem ismerik. A rendőrség szerint gázömlés okozta.

„Az életszínvonal emelkedése Magyarországon” címmel az Echo de La Finance című francia pénzügyi lap elismerő hangú cikket ír Magyarországról. A háborúelőtti Magyarországon — írja a lap — minden őszel emelkedtek az élelmiszerek és különösen karácsony előtt a spekuláció nagy méreteket öltött. Most viszont a legfontosabb élelmiszerek ára, mint például a burgonya, hüvelyeseké, tejé, zsíré, kenyéré és főzelékféléké nagymértékben csökkent.

Szerdán a Bariból délre fekvő Montescajlosoban a rendőrség rátámadt a földreform melletti tüntető parasztokra. 15 tüntetőt letartóztattak. Bariból rendőrséget irányítottak a helyszínre. Gravinában körülbelül 2000 dolgozó paraszt megszálta a parlament heverő földeket. Selcia nagy rendőrségi erőket vetett be ellenük. Matereban ugyancsak földfoglalások voltak. A rendőrség több parasztot megsebesített.

Az osztrák dolgozók tovább sztrájkolnak és tüntetnek az életszínvonal állandó csökkenése ellen. A sztrájkok és a tüntetések egyre terjednek. A munkások többségét egy szeri segély kifizetését követelik az áremelkedés miatt. Stájerországban és Tirolban a sztrájkok és a tüntetések során a sztrájkolók tüntettek a munkások és a rendőrség között. Az innsbrucki rendőrség gumbottal támadta a tüntetőkre és könnyfakasztó gázt használt. A stájerországi tüntetések letartóztatottainak száma 23-ra emelkedett.

Kedden este a párisi Gare del Est pályaudvar vasutasai tiltakozó nagygyűlést rendeztek a kormány tervet ellen. A vasutas egységbizottság levelet intézett Bidaut miniszterelnökhöz és ebben a kormányt teszi felelőssé a francia vasutak forgalmának csökkenéséért és ennek következtében előálló pénzügyi hiánnyáért.

Az északfranciaországi textilgyárakban sztrájkmozgalom tört ki. A párisi állami letéti pénztár 4000 dolgozója már két hete teljes egységben folytatja sztrájkját.

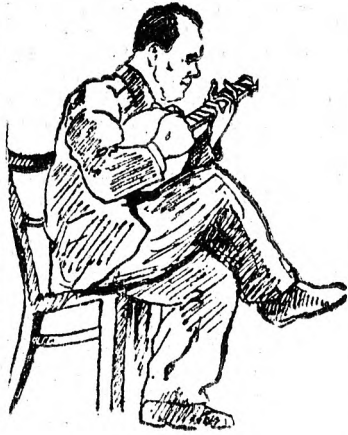
A harcos béke művészei

A szocialista Szovjetunióban minden a béke szolgálatában áll. A nyugati államokban szeretik a művészetet, mint a társadalomtól teljesen elvonatkoztatott pusztán öncélú megnyilvánulást tekinteni. A kapitalista államok kultúrája sem független attól a társadalomtól, amely létrehozta. A nyugati pénzesztrók a művészetet is a tőke szolgálatába, az imperializmus szolgálatába állították s ez a művészet nemcsak formailag, de tartalmában is távol van a dolgozó néptől. A Szovjetunió művészei a szocializmus és a kom-

munkások dolgozói megértették, hogy miről van szó, ezért volt olyan határtalan lelkesedés, amikor Kiss József elvtársnak, a Magasépítési Nemzeti Vállalat sztáhanovistájának ajánlotta egyik legjobbat a művészetéből. Ebből megláthatjuk a dolgozókat, hogy milyen nagy megbecsülésben részesítik a Szovjetunióban a termelő munkában kiemelkedő munkásokat. Az együttes legjobb műsorszámait a debreceni sztáhanovistáknak ajánlotta: Matika Annának, a Tetilgyár sztáhanovista munkásnőjének, aki 326 százalékos normát, Kövendi József vagongyári fényező sztáhanovistának, aki 500 százalékos normát, Cseresznyés Istvánné dohánygyári munkásnőnek, aki 225 százalékos normát és Polgár Gábornak, aki 175 százalékos normát ért el.

Ezt a hangversenyt a dolgozók hallgatták végig és megmutatták, hogy a munkásság mennyire értékeli a művészetet. Olyan munkások, akiknek a multban nem nyílt lehetőségük arra, hogy hangversenyt hallgassanak, mert ez csak a kiváltságosoknak áll rendelkezésükre. Más közönség volt ez, olyan közönség, amely valóban érdeklődik a művészet iránt. Ez mutatkozott meg abban a hatalmas tetszésnyilvánításban, amely a műsorszámokat követte. Tartalmában is más volt ez a hangverseny: a legkiválóbb szovjet zeneszerzők művei, Budáskin, Szaharov, Kulikov zeneszerzők felolvasásai és a Szovjetunió

szovjet Oszipov-művészegyüttest. Az együttes munkája, művészete nemcsak szóragoztatást jelent, hanem harcot az imperialisták, háborús uszítók ellen" — mondotta. — Sándor



Anatolij Alexandrov az együttes egyik szólistája

elvtárs, kifejezve minden dolgozó meleg ragaszkodását, szeretetét az együttes és rajta keresztül a Szovjetunió népei iránt.

Az Oszipov-együttes debreceni szereplése is nagymértékben hozzájárult a szovjet-magyar barátság elmélyüléséhez, amelyet percekre keresztül éltetett a hangverseny befejezése után Debrecen dolgozó népe. JÁMBOR ANDRÁS



Oszipov elvtárs, az együttes vezetője

munizmus építését segíti elő. Ez a művészet a dolgozó tömegekből származik és a dolgozó tömegekhez szól.

Nem öncélú művészet, hanem harcos, a békét megvédeni akaró művészet, amelyen keresztül a szovjet nép millióinak békeakarata jut kifejezésre.

Az Oszipov-együttes tegnap este megtartott hangversenye is a béke megvédésének ügyét szolgálta. Debrecen dolgozói szívt fogadták olyan nagy szeretettel és lelkesedéssel az Oszipov-együttest, ezért éltették a Szovjetunió nagy vezetőjét, Sztálin elvtársat és a magyar dolgozó nép vezetőjét, Rákosi elvtársat az előadás megkezdésekor.

Az üzemek dolgozói az Oszipov-együttesben a szocialista embereket látták, akik szereplésükkel a béke ügyét segítik elő s kiknek azonos a törekvésük valamennyi dolgozóval.

Kifejezésre jutott ezen az előadáson, hogy a Szovjetunió mennyire szívügyének tekinteti a népi demokráciák fejlődését. A Szovjetunió nemcsak gazdasági fejlődésünket segíti elő, hanem kulturális felmelkedésünket is. Ezen a téren is sokat kell tanulnunk a Szovjetuniótól. Most, amikor minden téren, de különösen kulturális téren a reakció részéről megnyilvánult a kozmopolitizmus, amelyik lebecsülni igyekszik a Szovjetunió kultúrájának magasabbrendűségét, a reakciónak ezt az aknamunkáját meg kell hiúsítani. Az Oszipov-együttes valamennyiünket meggyőzött ennek a helytelenségéről. A reakció a Világifjúsági Találkozó alkalmával, már komoly vereséget szenvedett. Vereséget szenvedett minden olyan alkalommal, amikor a Szovjetunió művészei látogatnak el hozzánk. Ezeket keresztül egy egészen új, formájában nemzeti, tartalmában szocialista művészet szól hozzánk.

Nálunk még szokatlan jelenség, hogy a művészek a termelőmunkában kiemelkedő munkásoknak ajánlják egy-egy műsorszámukat. Az üze-



Lidia Mjelnikova az Oszipov művészegyüttes szólistájának vezetője

népcinek gazdag népdal-kultúrája szerepelt a műsorban.

Oszipov elvtárs, a zenekar vezetője magyar nyelven köszönte meg azt a szíves fogadtatást, amelyben a magyar dolgozó nép a Szovjetunió művészeit részesítette, ebben is kifejezésre jutott, hogy a Szovjetunió nem törekszik a kis népek elnyomására, tiszteletben tartja és biztosítja megvédni a kis népek függetlenségét.

Debrecen dolgozói lelkesen, lélekzetvisszatartva hallgatták végig a szebbnél-szebb műsorszámokat s a dolgozók hátlájában adott kifejezést záróbeszédében Sándor László elvtárs, a Magyar Dolgozók Pártja hajdúmezei titkára. „Mélységes hálaikat és forró szeretetüket küldjük a nagy és bölcs Sztálin elvtársnak, hogy lehetővé tette számunkra, hogy itt ma este az Oszipov-művészegyüttes tanítsa és szóragoztassa Debrecen dolgozóit. Szeretettel és őszinte barátsággal köszönti dolgozó népünk a

Akik hűségesek maradtak és akik hűtlenek lettek az elmaradottsághoz a Benyáts-harisnyagyárban

„Hát hűséget esküdünk mi valamikor is elmaradottságunknak? Sztálin elvtársnak erre a kérdésre a magyar sztáhanovisták — Muszka Imre, Horváth, Matika Anna, Kövendi József és a többiek — egyéni versenyzőink, újtóink megadták a választ. Sok üzemből halljuk a hírt: kiemelkedtünk az elmaradottságból, követjük Sztálin elvtárs útját.

Vajon hogy válaszolt a Benyáts harisnyakötőüzem Sztálin elvtárs kérdésére?

52 dolgozója van ennek az üzemnek, ebből 28 egyéni versenyző. Mint minden üzemben, az egyéni versenyzők közül sokan itt is napról-napra kiváló eredményeket érnek el. Vannak, akik megértették a Nagybudapesti Pártválasztmány határozatát és azt, hogy nem állunk egyhelyben, hanem állandóan fejlődünk. De vannak olyanok is, akik még ma sem tudnak kiemelkedni az elmaradottságból. Ha megnézzük a versenyeredményeket, látunk 127 százalékot, de találunk 90 százalékos teljesítményt is. Hidas Pálné egész harisnyakötő gépsort irányít, vezet, 9 automatagépen dolgozik, jól megszervezett munkájával állandóan emeli százalékát.

— Nagyon szeretem a gépet, bár teljesítettem a sztálini munkafelajánlásomat, de azt december 21-én a sztálini műszak versenyében még jobban túlteljesíttem.

Eppen lefogyt az egyik orsóról a fonál, villámgyorsan lecserélt és folytatjuk a beszélgetést.

— Én kaptam a legtöbb fizetést a mult héten az üzemben, 170 forint volt a borítékban.

Harisnyacsomók között haladunk a terem másik vége felé. Itt dolgozik Szatmári Erzsébet 24 orsó van a gépén

felszerelve, szemé állandóan az orsókat figyeli.

— Hogyan tudta a 127 százalékot elérni — kérdezzük tőle.

— Nem kell ahhoz semmi más, csak megérteni az idők szavát. A régi munkamódszert levetni és újat és újat alkotni. Hopp, elszakadt egy szál — mondja, elfordul tőlünk és anélkül, hogy megállítaná a gépet, összeköti az elszakadt szálát.

— Igyekeztem megszervezni munkám és nagyobb munkalendülettel dolgozom, mert Sztálin elvtárs iránti szeretetemet munkámmal akarom kifejezni.

— Ők nem esküdtek hűséget az elmaradottságnak.

A másik oldalon dolgozik Nagy Eszter, aki 20 éve dolgozik az üzemben. Ő is egyéni versenyző. Az ő rovatában viszont 91 százalékot látunk a versenytáblázaton.

— Nehezen tudom 100 százalékra felelni a teljesítményemet, — mondja egy kissé lemondóan.

— Egy pillanat, elszakadt a szál, mindjárt jövök.

Megfigyeljük mit csinál. Leállítja az orsót, úgy köti össze óvatosan a szálát és újból elindítja a gépet.

Hirtelen eszembe jut, hogy Szatmári elvtársnő nem így csinálta.

— Miért állította le a gépet? — kérdezem.

— Én így szoktam meg, nem tudom menetközben összekötni. Belémrögződött az, ahogy 20 évvel ezelőtt tanultam.

Megkérdezzük, mennyit keresett az elmúlt héten?

— 99 forintot.

Oláh Margit ugyancsak 81 százalékot tud termelni, ő is megállítja a gépet, ha elszakad a szál és 93 forint a heti keresete. — Tehát megvan a hiba, most már csak a megoldást kell megtalálni. Sztálin elvtárs erre is megmutatja az utat: „Az iparnak ezeket a maradi elemeit elsősorban türelmesen és elvtársi módon meg kell győztünk a Sztálinov-mozgalom haladó mivoltáról s annak szükségességéről, hogy munkájukat sztáhanovmintára építsék át.”

Szovjet kiállítás Debrecenben Sztálin elvtárs születésnapjára

December 21-re az MSZT és a Pedagógus Szakszervezet nagy-szabású szovjet kiállítást rendez a Déli Múzeum összes termelében. A kiállítás bemutatja Debrecen dolgozóinak a Szovjetunió életét, azokat az eredményeket, melyeket az iparban, a mezőgazdaság terén az utolsó öt éves Terv során a Szovjetunió elért. Hatalmas nagy térképek beszélnek a kiállításon a nagy fásítási tervről, az atomerő békés felhasználásáról és a szovjet villamosításáról. A kiállítás egyúttal beszédesen bizonyítja Debrecen dolgozóinak ragaszkodását a Szovjetunióhoz és Sztálin elvtárhoz. Kiállításra kerül Debrecen üzemének a Sztálini Munkaversenyben elért magas eredménye, az újtók, sztáhanovisták példamutató munkája. A kiállítás Sztálin elvtárs életét egy művész képsorozaton keresztül mutatja be. 16 hatalmas képen örökítik meg Debrecen művészei Sztálin harcos életét, az ifjúkori évektől, a békétábor vezéréig. Könyvkiállítással és a debreceni festőművészek kiállításával is összekapcsolják a nagy szovjet kiállítást.

13 hajdúhadházi kulák ellen indult eljárás tejbeszolgáltatás szabotálása miatt

Mint már annyiszor bebizonyosodott, a kulákok a mellett, hogy különböző rémhírek terjesztésével próbálkoznak elégedetlenséget szítani a dolgozó parasztság között, ahol csak lehet, elszabotálják a gazdasági munkálatokat is. De ugyanolyan ellenségek ők akkor is, amikor fizetési kötelezettségeik teljesítéséről van szó. Kezde a terménybegyűjtéstől az adófizetésig, minden alkalommal megpróbálkoznak szembehelyezkedni kormányzatunk intézkedéseivel.

Most Hajdúhadházon 13 olyan kulákot leleplezték le, akik tejbeszolgáltatási kötelezettségeiknek csak részben vagy egyáltalán nem tettek eleget. Név szerint Hadházi József, Hadházi Kálmán, Hadházi Péter, Hadházi László, Bóta Ferenc, Bóta Sándor, Bóta Antal, Rác Miklós, Kiss Gábor, Csösz

Mihály, Csibi Ferenc, Dancsi Sándor és Sörös József kulákok azok, akik ellen a feljelentés alapján az államügyészség a közellátás érdekeit veszélyeztető bűncselekmény miatt emel vádat. Ügyüket rövidesen tárgyalni fogja a debreceni megyei bíróság.

A Szabad Kína kiállítás sikere Nánáson

A Szabad Kína kiállítás anyagát sorra kérik Hajdú megye városai és falvai. Hajdúnánáson máris nagy tömegek nézték meg a Debrecenben is nagy sikert aratott kínai kiállítást anyagot. Ma Hajdúszoboszlón nyitják meg a kiállítást, december 21-én pedig Hajdúböszörményben.

A pallagi állami gazdaság dolgozói teljesítették a sztálini munkafelajánlásukat

A pallagi állami gazdaság dolgozói — akik Sztálin elvtárs 70. születésnapjának méltó megünneplésére sorozatos munkafelajánlásokat tettek — nagyrészt már is teljesítették a feladatokat. Így többek között a kerékgyártók egy vadonaúj kocsi készítését — amit Sztálin elvtárs születésnapjára, december 21-re vállaltak — már december 12-én teljesen befejezték. A tehenész-brigád tagjai is eleget tettek kötelezettségüknek és a tejhozam 5 százalékos növekedését, jobb takarmányozással, gondosabb neveléssel nemcsak elérték, de túl is szárnyalják. Raktuk ki-

vül mindazok, akik munkafelajánlást tettek, hasonló lelkesedéssel teljesítették a vállalt feladatokat, mert tudják, hogy a szocialista építés legszebb fegyverével a munkával ünnepelhetik meg legnépszerűbb felszabadítónk és barátunk, Sztálin elvtárs 70. születésnapját.

Nánáson a lucerna és gyepszéna kivitelét megtöltötték. Akinek először szénája van, az azt ajánlja fel a városgazdai hivatalban megvételre.

A munkáskaderek beállítása megjavította az államigazgatás munkáját

Elfogadta az országgyűlés a belügyi tárca költségvetését

Az országgyűlés csütörtöki ülésén folytatta az 1950. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Elsőnek a belügyi tárca költségvetése került szóba.

Zöld Sándor elvtárs államtitkár előadó ismertette a tárca költségvetését. Rámutatott arra, hogy a költségvetés a szigorú takarékoság elvének megvalósításával készült. Kiemelte, hogy a közigazgatás milyen fejlődésen ment keresztül ebben az évben. Ennek egyik legfőbb oka, hogy jelentős számú munkás és dolgozó paraszt került a közigazgatási apparátusba.

A határország a honvédelmi miniszter irányítása alól rövidesen a belügyminiszter irányítása alá megy át — mondta. — A határország tevékenysége meg fokozottabban összhangba kerül a belső biztonságot védelmező szervek tevékenységével. Ily módon az államvédelmi hatóság határőrsége és a rendőrség együttműködése még jobban biztosítható.

Az élesedő nemzetközi helyzet, amikor az imperialisták egyre fokozódó gyűlölettel élve tevékenykednek a Szovjetunió és a népi demokratikus országok, így hazánk ellen is, a kémek, szabotőrök, az imperialista ügybökők elleni harc fokozott követelményeket állít dolgozó népünk és a belső rendet biztosító szervek elé.

Rákosi Mátyás elvtárs elnöke, a Magyar Dolgozók Pártjának munkája, a munkaszüneti harcra, dolgozó népünk elszántságára, hogy alkotásait megvédelmezze, szilárd és megdönthetetlen alapot nyújtanak biztonsági szervezeinknek, így a dolgozó nép által életre hívott és megpecsételt államvédelmi hatóság munkájához is. (Lelelt táps.)

Hazánk függetlenségének megőrzésére és népünk életére törő büfkbándíták összekövésének felszámolása megmutatja, hogy az államvédelmi hatóság milyen fáradhatatlanul és szívósan tud harcolni a nép ellenségével ellen.

A rendőrség ellátása a hároméves terv eredményei alapján pártunk és a kormány gondoskodása következtében 1949-ben megjavult. Megnyit a fejlődés útja politikai és szakmai vonalon egyaránt a testület előtt.

Kérte a belügyi tárca költségvetésének elfogadását. Nezvál Ferenc elvtárs szót elsőnek a belügyi költségvetéshez. Államigazgatásunk a két évvel ezelőtti állapotokat alapul véve —

mondotta, — a nép érdekeinek megfelelően lényegesen megváltozott.

Ezután rámutatott arra, hogy az államigazgatásba új emberek kerültek. A régiak közül azok, akik a nép ellenségei voltak, általában már kikérültek az államapparátusból. Azokat a régi tisztviselőket, akik a dolgozó nép érdekeit szolgálják és jól végzik munkájukat, megbecsüljük, sőt ezeket a tisztviselőket elő is kell lépíteni. Kiemelte: az új munkáskaderek igen gyorsan elsajátították az államigazgatás munkáját. Sok olyan újítást vittek be, amivel új lendületet adtak az ügyintézésnek.

Demokratikus rendőrségünk jól

végezte munkáját a bűncselekmények üldözése terén. Így 1938-ban pl. 33.328 lopás történt, 1949 decemberéig csak 9769. A gyilkosságok száma 1948-ban 45 volt, 1949-ben csak 3. Szándékos emberölés az 1938-as 68-ról 6-ra csökkent. A rablások száma 147-ei szemben csak 13. A költségvetést a Magyar Dolgozók Pártja és a maga nevében elfogadta.

Csala István a költségvetést a maga és a Független Kisgazda Párt nevében elfogadta.

Ezután az országgyűlés a belügyi tárca költségvetését általában és részleteiben egyhangúlag elfogadta, majd megkezdte a külügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

25-ÉN DUNAVÖLGYI ÉLMUNKÁS-BÁL LESZ

December 25-én az élmunkások versenyre hívják Debrecen város kultúrgárdáit. Az Arany Bika nagytermében az élmunkások Dunavölgyi bált rendeznek. A bál keretében versenyt adnak Debrecen kultúrgárdái és ebből az alkalomból szép és értékes ajándékokat tüstök ki az élmunkások a legjobban szereplő kultúrcsoportok részére.

Eddig benevezett a Kultúrversenybe a Vagongyár néptánc csoportja, a textilgyár tánc csoportja, a Szovjet és magyar népdalokkal szórakoztatják 25-én a

dalárdák Debrecen város közönségét, a textilgyár dalárdája, a doánygyár dalárdája és a vagongyár dalárdája. Részt vesz még a vagongyári SZIT dalárda, mely Hajdú megye ifjúsági dalárdái között az első.

Az élmunkás bált rendező bizottság úgy határozott, hogy a kultúrgárdák közül akik még részt akarnak venni a kultúrversenyben, azok 17-éig benevezhetnek.

Benevezést hely a Szabadművelődés helyiségekben, Megyeházán reggel 8-tól délután 3 óráig.

A Szovjetunióban járt parasztküldöttség tapasztalatai alapján fejlesztik a juhállományt Ohaton

Az ohati állami gazdaság területén parasztküldöttségünk Szovjetunióban szerzett tapasztalatai alapján valósítják meg az állomány minőségi és mennyiségi növekedését. Így a juhnyelés terén már is sikerült bevezetni lényegesen jobb gondozással, takarmányozással, megfelelő istállózással kétzerrel elegendő, amit eddig még nem nagyon ismernek Magyarországon. A kétszeres elegendő sikeres bevezetésével az ősz folyamán már is 311 kisbárány született, amivel a gazdaság juhállománya 4348 darabra emelkedett.

Az új elletési módszer bevezetésének semmi hátránya sincs és

sorra megdöttek azok az állítók, hogy ez csak csökkenti a gyapjúhozamot, lesoványítja az állatot, mert az anyajuhok mindvégig az elletés után semmiféle súlycsökkenést nem szenvedtek. Ugyanígy a gyapjúhozam területén sem tapasztaltak semmiféle hátrányos jeleket.

Az új elletési módszer bevezetése az ohati állami gazdaságban a Szovjetunióban szerzett tapasztalatok alapján annál is inkább nagyjelentőségű, mert az ötéves tervünk során a juhállományunk eddig nem tapasztalt szaporodását fogja eredményezni.

Az atomenergia békés felhasználása

Mire használták fel eddig az atomenergiát? Az USA imperialistái a háborúban alkalmazták, mint atombombát. És mire használja a Szovjetunió? Emberrimlik életét akarja szebbé tenni, jólétét emelni, örülési kiterjedését vidékek éghajlatát megváltoztatni, hogy civilizációjának soha nem látott fejlődése következhesse be. A Szovjetunió kezében az atombomba is a béke fegyverévé változott.

Az atomenergia forrása az, hogy az atombomlás folyamata közben anyag tűnik el, illetőleg alakul át energiává. Egy kilogramm uránium elbomlásakor 3 milliószor annyi energia keletkezik, mint 1 kg szén elégeése közben. Így lehetségessé válik óriási méretű elektromos központok létesítése és ezek fogják szolgáltatni az elektromos energiát az ipar, bányászat, mezőgazdaság, háztartás részére. De más természetű alkalmazásokról is beszélhetünk. Az atomhasadásokkal kapcsolatban nagy számmal állíthatók elő rádióaktív sugárzásra képes anyagok. Ezekkel egész sor orvosi vizsgálatot és élettani kísérleteket végezhetünk. Végülhatjuk pl. a konyhasó felszívódását és útját, vagy a rádióaktív tét gyógyszerek hatását az élő szervezetben.

ség történetében, ma még legfeljebb csak sejthük, hogy micsoda távlatok nyílnak meg előttünk. Ezt a korszakot, amelynek küszöbénél vagyunk, bizáást nevezhetjük atomkorszaknak.

Ezekből az emberiség számára óriási jelentőségű kutatásokból a szovjet tudósok is hatalmasan kivették részüket, éppen abban az időben, amikor az imperialisták azt hitték, hogy az „atomtitok” az 3 monopóliumuk. I v a n e n k o 1932-ben megadja az atomnak protonokból és neutronokból való felépítésének egységes elméletét. F r e n k e l 1938-ban más kutatásokkal egyldőben vizsgálja a meg-hasadás elméletét. 1940-ben magfizikai kongresszust tartottak Moszkvában. Ugyanebben az évben közlemény jelent meg az uránium meg-hasadásáról láncfolyamatban. 1942-ben G u r e v i c s és B o r o d s z k i j felfedezték az urán izotópok szétválását, stb. Így igazán nem csodálkozhatunk azon, hogy az atomenergia békés felhasználását is a hatalmas Szovjetunióban látjuk először, ahol már megkezdődött a D a v i d o v-féle gigantikus terv megvalósítása. Ennek a gyönyörű tervnek a megvalósítására nem is vállalkozhatik más, mint azok az új emberek, akiket a legfejlettebb társadalom, a szocializmus nevelt fel.

Beiktatták a tiszántúli egyházkerület új püspökét

Dolgozni fogunk az ötéves terv megvalósításáért — mondotta beszédében Péter János

Tegnap délelőtt ünnepélyes keretek között iktatták be Péter Jánost, a tiszántúli református egyházkerület püspökét.

A beiktatási ünnepségen megjelent Dobi István miniszterelnök, Erdel Ferenc földművelésügyi miniszter, az MDP hajdúmegyei pártbizottsága képviselőiben: Bánhidi Józsefné elvtársnő, a belügyminiszter képviselőiben Tatar János elvtárs, a város képviselőiben Ménécs János elvtárs, polgármester és Ducsica Ferenc helyettes polgármester, valamint az egyházak képviselői.

A nagytemplomban tartott ünnepi istentisztelet után a kollégium dísztermébe vonult át az ünnepelő közönség, ahol az új püspök megtartotta székfoglaló beszédét.

— Az egyház és állam különválasztása a mi elvi helyeslőnkkel találkozunk. Nekünk, az egyháznak kellett volna ezt javasolni, — mondta beszédében Péter János. — ez a különválasztás az egyházi vezetők visszatartja a hatalom kísértésétől és elsősorban egyházi feladatot látnak el, az egész népet való szolgálattal, imádsággal és munkával.

Egyházi vezetőink egyik igen fontos feladata, hogy olvassák rendszeresen a munkásmozgalom történetét, a szocialista forradalom történetét, a munkásosztály szociális helyzetének megjavítására irányuló műveket, ezáltal bőséges táplálékot kapnak alázatuk fejlesztésére maguk és apáik mulasztása miatt.

Népünk öröme a mi örömünk — mondta beszéde további részében az új püspök — terhe a mi terhünk is.

Népgazdaságunk első ötéves terve, mely országunkat a történelem folyamán eddig soha nem látott javakhoz jut-

tatja — kiváltképpen saját ügyünknek tekintjük, s ennek megvalósításán minden erőnkkel dolgozni fogunk.

Majd megáldotta a tervet, a szándékot s annak tervezőit és véghezvivőit.

Ezután azok munkáját áldotta meg, akik az emberi lét védelméért, a békéért harcolnak, s bejelentette, hogy a magyar református egyház a prágai békekongresszushoz csatlakozva, azok oldalán áll, ahol a béke, a jólét, az emberiség szebb jövője épül.

A számos üdvözlők közül Tatar János elvtárs alispán a belügyminiszter képviselőiben mondott üdvözlő szavakat.

— Ugy kell vezetni az egyházkerület ügyeit — mondotta többek között, — ahogy a dolgozó nép, a munkások és parasztek érdeke megkívánja. Minden vezető felelős a rábízottakért, hogy melyik úton vezet a rábízottakat a békéért harcoló Szovjetunió útján, vagy a háborús uszítók útján.

— Ugy vezesse az egyházkerület ügyeit, hogy minél előbb s minél kevesebb nehézséggel érje el a dolgozó nép célkitűzéseit, vezesse az igazi krisztusi szellemben, velünk haladva azon az úton, mely a népek békességéhez és boldogságához vezet.

Majd Ménécs János polgármester elvtárs párszavas üdvözlőjében arra kérte az új püspököt, hogy híven a református egyház haladó hagyományaihoz, segítse építeni az építendőket.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után, melyekre Péter János röviden válaszolt, a Hímnusz elnevelésével az ünnepség befejeződött.

ANYAKÖNYV

Születések: Kléber József MÁV állománybeli ügyvéd, Szabó Kálmán-utca 15; József; Orbán Sándor Im. újsz., Palag 36; Anna; Szabó János köcsöki-é, Oláh Károly-utca 45; Anna; Szatmári Károly földművelési ellenőr, Péterfia-utca 6; Péter; Juhász Nándor emélt, Bocskai barház, III. emelet; Gencs; Bajdos István vagongyári tűzoltó, Csillag-utca 89; István; Rajczy Kálmán mérnök, Ságvari-utca 4; Tamás.

Házasságok: Komáromi János erdősz, Halap 99, és Asztalos Erzsébet, Halap 131. Nagy Béla kazantúró, Homok-u. 67, és Varga Lona, Berecsényi-utca 8; Juhász Sándor műszerész-mester, Varga-utca 51, és Benke Zsófia, Földes.

Halálozások: Örv. Törő Jánosné Nagy E. Erzsébet ház. alk. 65 éves, Dugovics-utca 4; Simon Gyula, 13 napos, Berecsényi-u. 9. szám. Takács Mihály 70. év, otthon ápolja, 73 éves, Kishégyes-út 40. Váci Miklós 84. év, MÁV pályáról, Szilvásválya-utca 5.

Várható időjárás: Mérsékelt, helyenkint élénkebb délkeleti, déli, később délnyugati szél. Változó felhőzet, többfelé köd, főleg nyugaton és északon eső, havasodó. A hőmérséklet emelkedik.

Dr. Rényi Alfréd professzor előadást tart a Bolyai János Matematikai Társulat debreceni tagozatának Sztálin genealisszimusz 70. születésnapja alkalmából rendezett ünnepi ülésen 1949 december 16-án, pénteken délelőtt 11 órakor a Központi Egyetem Matematikai Intézetében. „A szovjetmatematika egyik jelentős eredménye” címmel. Minden érdeklődőt szívesen lát a Társulat.

Hirdetmény az új húsárakról

Az Országos Terveháttal 10.704-54 — 1949. IX. évi rendeletével 1949. dec. hó 12. napjától Debrecen város területén az alábbiak szerinti húsárakban kell a fogyasztói árakat léptette életbe. Bertéskaráj 12.—, sertéscomb 11.—, sertésporcok 11.—, arja 11.— forint kg-ként. Dugadó és csont nélküli hús 13.—, oldalas 9.—, csülök és fark 8.—, fej 6.—, láb és köröm 4.50, csont 2.50, maj vesevel és nyál 7.—, sertésbőr, szty és ép 4.—, zsír 16.—, zsírhalonna 14.40 forint kg-ként. Debrecen város közellatási irodája.

Szarvasmarha törzskönyvezés

lesz Nánáson december 23-án reggel 7 órakor az állomás melletti városi mázsaháznál. Törzskönyvezésre elővezetendők az összes két-évesnél idősebb úszók és tehének. A borjas tehének a kisborsujval együtt vezetendők elő.



APOLLÓ háromnegyed 4, 6, negyed 8 szlovák film! A Kárpátok berei között lett herora a nép a néci elnyomás ellen!

Farkasverem HOSZORHAZ 4, 6, 8 órakor! Egy e a adapa bűnös éltó

A lelkiismeret HOSZORHAZ 4, fél 6, fél 8 órakor! Kéne a sztalingrad győm adia mag a lehetősé hogy e mndüljanak a biztato

Holnap felé Csah film

OFOTERT
AZ OPTIKAI
FINOMMECHANIKAI
ÉS FOTOCIKKEKET
ÉRTÉKESÍTŐ N. V.
Most MEGNYILT fióküzlete
DEBRECEN,
Vörös Hadsereg-útja 24. szám
Az OTI szemüveggyék
bevaltó helye.
Fotóanyagok bő választékban.

Tóth Lajos

Három asszony a Dohánygyárban megköszöni Sztálin elvtársnak, hogy jó úton vezet bennünket

"Némelyek azt hiszik, hogy a szocializmust meg lehet erősfíteni azzal, hogy az emberek bizonyos anyagi egyenlőségét hozzuk létre a szegényes élet alapján. Ez helytelen. Ez a szocializmus csak a munka magas, a kapitalizmusnál magasabb termelékenységének alapján győzhet, a termékek és mindenteljesen szükségletük bőségének alapján, a társadalom összes tagjai jómódú és kulturális életének alapján." (Sztálin.)

A Dohánygyárban a nikotin-üzem befejezte a hároméves tervét. Rövid időn belül hátrádó

előtt az egész üzem befejezi a tervét. Ezt a sikert, az üzem termelékenységének növekedését jelentősen elősegítették az egyéni versenyek. Erről meggyőződhetünk, ha megvizsgáljuk az üzem havi átlagos teljesítményét. Augusztusban kerekén száz százalék volt az üzem átlag teljesítménye. A hónap végén a Nagybudapesti Pártválasztmány határozata után az egyéni verseny kiszélesedett az üzemben, ami újabb lendületet adott a termelésnek. A szeptemberi átlag már az októberi 113 százalék lett. Novemberben, amikor a Sztálini Munkafelajánlás-

Magyar Dolgozók Pártjának és Rákosi elvtársnak, mer:

jobban élünk, mint bármikor

A fiam a népi kollégium tanulója, a gépipari szakon. Eppen most kapott tanulmányi segélyt. A multban nemhogy segélyt nem kapott, de még ha tet volna, sem tudtuk volna taníttatni gyermekünket, mert azt kérdezték előbb, hogy mi az apád. Ha munkás volt, akkor valóságos kirúgták az iskolából, mert a munkásokkal együtt tartották a fogadókat, segítik fiainkat.

Igy van ez ma már mindenütt. A munkásosztály egyre jobban boldogul és az ötéves terv még nagyobb gazdagságot, jólétet teremt az egész nép számára. Mind ezt a Szovjetunió népének és vezetőjének, Sztálin elvtársnak köszönhetjük, akiknek hetvenedik születésnapját a magyar dolgozó nép munkafelajánlással, egyéni versennyel, Sztálinov-mozgalommal, többtermeléssel, tehát az ötéves tervünk, boldogságunk, a társadalom összes tagjai jómódú és kulturális életének építésével ünnepli.

újabb egyéni versenyzőkkel

let, erősebb az egyéni versenyzők köre, 116 százalékra nőtt az átlagteljesítmény. Ma 79 egyéni versenyzője van az üzemnek, akik a szocialista termelési mód elharcosai.

Megkeressük a bálabontókat, először is Cseresznyés Istvánnét és csoportját, akik az elmúlt héten 201 százalékos átlagos teljesítményi értek el. Négyen dolgoznak csoportban: Varga Sándorné, Bakonyi Istvánné és B. Szabó Andrásné. Egyéni versenyben vannak egymással és a többi bálabontócsoporttal.

Cseresznyés Istvánné elvtársnő elmondotta, hogy mit jelent számára a többtermelés, a teljesítmény növekedése.

— Hogy a dolgozók jóléte emelkedett, azt legjobban a fizetésem emelkedésén tapasztalom. Amikor a tervet megkezdtem, 328 forint volt az egy hónapi keresetem. 1949 januárban, amikor a kollektív szerződés életbe lépett, már 433 forintot kerestem. Később elhatároztam, hogy egyéni versenyben dolgozom. A termelésem állandóan emelkedett. Az elmúlt hetekben még 148 százalékos teljesítésem, most 201 százalékos. Ahogy emelkedett a százalék, úgy emelkedett a fizetésem is. Novemberben már 873 forintot kerestem, de most még jobbat kapok, mert ezem a héten már 235 forint volt a keresetem. És most a

kormány válaszolt az én teljesítmény-növekedésemre:

okosabb lett az életem, a zsír, most pedig a hús.

Sarkadi Lajosné elvtársnő szintén bálabontó, aki 133 százalékos emelte teljesítményét 194-re. Fizetése ugyanúgy emelkedett, mint Cseresznyésné elvtársnőnek. Legutóbb 790 forintot kapott egy hónapra.

— Nekem három gyermekem van. A legnagyobb fiam a budapesti „Kossuth Tanoncotthon” lakója és gőzfűtőszerező tanuló. A lányom a Kefegyárban tanuló. A legkisebb fiam még most jár első általánosba.

Mérnöknek szeretném kitaníttatni,

amire meg is van a lehetőség. A mult rendszerben erre még gondolni sem lehetett volna. De hála

a nagy Szovjetunióknak és Sztálin elvtársnak, ma már az én fiamból is lehet mérnök vagy akármilyen.

A másik bálabontó csoportnak Nemes Gáborné a vezetője. Nemesné elvtársnő elmondotta, hogy neki két évvel ezelőtt 320 forint volt a havi jövedelme, majd a kollektív szerződés életbelépése után 480 forint lett. Legutóbb, amikor ő is versenybe lépett, 700 forintot kapott egy havi fizetése fejében.

— Én is sokat köszönhetek a

A nánási közösi téglagyár dolgozói 20 nappal hamarabb fejezték be a sztálini munkafelajánlással vállalt munkájukat

A nánási közösi téglagyár dolgozói vállaltak Sztálin elvtárs iránti szeretet és hála bizonyosságát, hogy egymillió téglát ez év december 31-ig kiégetnek. A téglagyár, melynek a felszabadulás óta ez a legnagyobb teljesítménye, feladatát dícséretesen oldotta meg. A gyár dolgozói egészséges munkaversenyt teremtettek és ennek eredménye lett, hogy munkájukat december 10-re már

bejejezték.

Ez a munkaverseny volt az első a téglagyárban és példás sikerre bizonyította, hogy a téglagyár dolgozói hűségese a népi demokráciához, részt kívánnak venni a szocializmus építésében. Tudják, hogy munkájukkal a népi demokráciát, a békefrontot erősítik a háborús uszító imperialistákkal szemben, ezért dolgoztak fokozottabb munkatempóban.

Ma délután 5 órakor üzemi- és körzeti titkári értekezlet

Nagy Sándor versenyben tanui Nagy Sándorral

Böszörmény. Délután 5 óra van. A központi iskola tanterme tele van „tanulókkal”. Öszhajú férfiak, beköttö fejű asszonyok, soknak a gyermeke is ott ül mellette, s ha hazamennék segít a szüleinek „megcsinálni” a lektét. A táblán éppen az F betű van felírva, Fu-Fu-Fa lassan szóttagolva olvasnak.

Tanulnak a munkától barázdás arcú férfiak, asszonyok. A népi demokrácia módor: és lehetőséget adott nekik, hogy amit a mult rendszer hibájából elmulasztottak, most pótolják. Olvasni és írni tanulnak. Minden figyelmük a táblán van, s az írásuk meglepően rendezes. Nagyon igyekeznek.

A negyedik pad szélén ül Nagy Sándor TSzCs tag. Az arca csupa figyelem, most éppen ő olvas. Igen jól. Amikor mondjuk neki, kicsit szégyenlősen elmosolyodik.

— Nagyon szeretnék megtanulni minél hamarabb írni, olvasni. A TSzCs szemináriumokra járok,

s bizony így, hogy nem ismerem a betűket nagyon nehezen megy a tanulás. Pedig én sokat szeretnék tudni. Csak hát a multban szükség volt rám otthon s nem adtak iskolába. Aztán meg nem is nagyon törődtek az olyan szegény cseléd gyerekekkel, urakkal, mint én voltam. Minél annak tanulni. Hát most máshogy van. Kint a TSzCs-ben dolgozom és megígérték az elvtársaknak, hogy hat hónap alatt úgy írok, olvasok mint ők. Aztán meg — itt elmosolyodik — az asszony mellett sem akarok lemaradni. Ide jár a feleségem is, ott ül az asszonyok között, versenyben tanulunk. Kihívtott engem versenyre, melyikünk tud többet.

— Esténként nagy tanulásokat rendezünk az urammal együtt — kezdi Nagy Sándorné. Nem mondom segít a gyerek is. Ő tud aztán a legtöbbet kettőnk között. Ő majd fog tovább is tanulni, mert jó feje van. Kipótoljuk azt, amit mi nem tehetünk meg. Én is 9 éves koromban mentem el cselédnek, s most csak a felszabadulás óta vagyok a magam asszonya. Kint dolgozom én is az urammal a TSzCs-ben, de menyitvel más ez a munka. Tudom, hogy miért dolgozom, tudom, hogy életem egyre jobb lesz a gyereké még jobb. Örülök a tanulásnak, olyan voltam eddig, mintha süket lennék, vagy vak. Láttam mindenféle jeleket, de bizony az számomra teljesen idegen volt. Megtanulok hat hónap alatt minden betűt, írni fogok és olvasni. Olyan sok könyv van, amit szeretnék elolvasni, megtanulni. Nagyon hálás vagyok a

AZ ÚJ MEGYEHATÁROKAT ÉS MEGYESZÉKHELYEKET

véglegesen kijelölték: Nagybudapesten kívül Magyarország 19 megyéje lesz. A mi megyénket közelebből érinti: Hajdú és Bihar megye egybeolvad. Bihar megye sarkadi járása ezentúl Békés megyéhez tartozik, viszont Szabolcs megye északnyugati és keleti részéből néhány községet az egyesült Hajdú-Bihar megyéhez fognak csatolni. Hajdú-Bihar megye így az ország negyedik legnagyobb megyéje lesz.

Miért volt szükség az új megyehatárok megállapítására?

A Horthy-Magyarország határmenti kis megyéket minden ésszerűség ellenére, azért igyekezett fenntartani, hogy ezáltal a szovjetizmus gondolatát élessze fel a dolgozóknak és ezzel is elterelje a figyelmüket az osztályharcról. No, meg a hercegi, grófi, bárói, nemesi és a különböző pénzmágnás családok számára sem jött ki rosszul, hogy több volt így a főispáni, alispáni stb. állás, amiért persze zsíros fizetéseket szedtek.

Igy egészen gyakori volt az olyan lehetetlen helyzet, mint például a sarkadié: ha a megye székhelyére, Berettyóújfaluba akartak utaznia, háromszor kellett átutaznia és 134 km. utaznia, amíg Berettyóújfaluba érte. Most a sarkadiaknak jó vasútösszeköttetésük van az új megyeszékhellyel, Békéscsabával és a két helység közötti távolság 29 kilométer. Vagy nézzük Nagyléta példáját. Nagylétának

Debrecennel közvetlen vasútösszeköttetése van, ennek ellenére a nagylétaiaknak Berettyóújfaluba volt a megyeszékhelyük, amely a legnehezebb körülmények között volt megközelíthető. Polgár községet is azért kapcsolják Szabolcs megyétől Hajdú-Bihar megyéhez, mert a polgáriak is sokkal egyszerűbben közelíthetik meg Debrecent, mint Nyíregyházát. A nyíracádiaknak is érdekes volt a helyzetük. Nyíracád körül lévő összes községek már eddig is Hajdú megyéhez tartoztak s Nyíracádot országút köti össze Debrecennel. Ennek ellenére, ha megyeházán kellett valamit a nyíracádi dolgozó parasztnak elintéztetni, — Nyíregyházára vitt az útjuk.

Az új megyehatárokat a népi demokráciánk úgy állapította meg, hogy az valóban mindenben a dolgozók érdekeit szolgálja. Az átmenettel nem lesz semmi zavar, mert az előkészület az átszervezés minden vonalon megtörtént. Akit csak a legkisebb mértékben is érdekel az átszervezés, idejében részletes tájékoztatást kap arról, milyen feladatot, mikor kell végrehajtania. Az átszervezés január elsejétől folyamatosan 2-3 hónapig tart, s így legkésőbb március végén befejeződik az új megyehatárok és megyeszékhelyek átrendezése, ezzel pedig ismét eltűntettük a feudális Magyarország egy, még a multból ithagyott maradványát.

Ma este lesz a Tátrai-vonósnégyes hangversenye

Ma este 8 órakor ismét szép zenés esemény színhelye lesz az Arany Bika díszterme: ezúttal az elmúlt évben Bartók versenyt nyert Tátrai vonósnégyes látogat el egy debreceni hangversenyre. A kvartett tagjai: Tátrai Vilmos és Rényi Albert (hegedű), Iványi Endre (brácsa) és Dénes Vera (csello). Az idei hangversenyútvonalon a kamaraszínház három vonósnégyes szerepel, éspedig Mozart: C dur vonósnégyes, Vencel Leó: III. vonósnégyes, Beethoven: F dur (Razumovszky) vonósnégyes. Ezzel a hangversennyel zárul az idegenforgalmi hivatal „B” hangversenysorozata. A hangversenyjegyei az idegenforgalmi hivatalban, délutántól pedig az Arany Bika dísztermében válthatók.

Debreceni általános iskolások levele Sztálin elvtárhoz

Csütörtökön délelőtt a Szent Anna utcai általános fiúiskola 8 növendéke — 11-12-13 éves gyermekek — küldöttségben keresték fel Szédich elvtársat, a Szovjetunió debreceni konzulját s iskolájuk 500 növendéke nevében további céljából ányújtották a konzulnak Sztálin elvtárhoz 70. születésnapja alkalmából írt orosz nyelvű levelüket. A kifogástalan orosz helyesírással megírt levél fedőlapján izléses dekorációban egyetlen szövegvonalban olvasható: „Sztálinnak”. A levelet mintegy 500 gyermek írta alá, az első osztályosok bizony még csak ceruzával, mert tintával még nem tudnak írni.

A konzul lekötelező kedvességel fogadta apró látogatóit, megígérte, hogy leveleiket soronkívül továbbítja Moszkvába. A gyermekek orosz tudásukkal is el akartak

dicsőkedni s előhúzták zsebükből tankönyvüket s annak egyik olvasmányát felolvasták a konzul elvtársnak.

Szédich konzul végül rövid beszédet intézett a fiúkhoz, melyben köszönetét fejezte ki a figyelemért s arra buzdította a küldöttség tagjait, hogy továbbra is szorgalmasan tanuljanak, atyjuk, védelmezzék és felszabadítójukként tekintsenek a nagy Sztálinra s igyekezzenek olyanokká válni, amilyen Lenin elvtárs volt s amilyenek Sztálin és Rákosi elvtársak. Búcsúzóskor a konzul magyarul búcsúzott, mire a gyermekek oroszul feleltek.

Bizonyos, hogy ez a látogatás maradandó emlék marad a Szent Anna utcai általános iskola küldöttségének tagjai számára.

VEGYÉL RÉSZT az Embersport-fogadáson!

TOTO

tipszelvény ára 3.30 Ft

Akarsz minden faluba sportpályát? Akarod a magyar stadiont? Akarod a tömegsportot?

A célok érdekében fogadj: NYERHETSZ!

tipszelvények kaphatók: trafikokban, osztálysorsjáték főáru-árusítónál, postahivataloknál és az IBUSZ-nál.

